

Základní škola Chomutov, Hornická 4387

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

Platná pro školní roky:

2025/2026

2026/2027

2027/2028

2028/2029

2029/2030

Zodpovědné osoby: Mgr. Petra Kosnarová, metodik prevence pro I. stupeň
Ing. Dagmar Hrazdírová, metodik prevence pro II. stupeň

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE.....	4
2. PLATNOST ŠPS	4
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	5
4. ÚKOLY PRIMÁRNÍ PREVENCE	5
4.1 Předcházení těmto formám rizikového chování u žáků.....	5
4.2 Rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech.....	6
4.3 Systémové a metodické zajištění prevence.....	6
5. TYPY PREVENCE VE ŠKOLNÍM PROSTŘEDÍ.....	7
5.1 Primární prevence.....	7
5.2 Nespecifická primární prevence	7
5.3 Specifická primární prevence	7
5.4 Sekundární prevence	7
5.5 Terciární prevence	8
6. ZPŮSOB HODNOCENÍ EFEKTIVITY	8
7. ZMAPOVÁNÍ SITUACE V OBLASTI PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ..	8
7.1 Informace od učitelů.....	8
7.2 Informace od rodičů	9
7.3 Informace od žáků	9
7.4 Informace z vyhodnocení Minimálních preventivních programů (MPP) realizovaných na škole v uplynulých letech.....	9
8. CÍLE ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE.....	10
8.1 Cíl strategie.....	10
8.2 Dlouhodobé cíle	10
8.3 Střednědobé cíle	10
8.4 Krátkodobé cíle	11
9. PŘÍLOHA Č.1	14

Seznam použitých zkratk:

ŠMP	- školní metodik prevence
VP	- výchovný poradce
MHD	- městská hromadná doprava
ŠPS	- školní preventivní strategie
MŠMT	- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OPL	- omamné a psychotropní látky
MPP	- minimální preventivní program
PRCH	- rizikové projevy chování
PPP	- pedagogicko-psychologická poradna
OSPOD	- orgán sociálně-právní ochrany dítěte
MMCH	- Magistrát města Chomutova
ESOU	- Střední odborná škola energetická a stavební, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola Chomutov
BESIP	- bezpečnost silničního provozu
MŠ	- mateřská škola
SVČ	- středisko volného času
RPCH	- rizikové poruchy chování

1. Identifikační údaje o škole

Adresa: Základní škola Chomutov, Hornická 4387, 430 03 Chomutov

Název školy: Základní škola Chomutov Hornická 4387

Kontakty:

tel.: 474 629 865

dudkova@7zscv.cz, www.7zscv.cz

Vedení školy:

Mgr. Ivana Dudková (ředitel školy, výchovný poradce pro I. stupeň, speciální pedagog - etoped)

Mgr. Barbora Salačová (zástupce ředitele pro I. stupeň)

Mgr. Lenka Haviárová (zástupce ředitele pro II. stupeň, výchovný a kariérový poradce pro II. stupeň)

Preventivní tým /založen ve školním roce 2010/2011/ funguje ve složení:

zástupce ředitele - Mgr. Barbora Salačová (I. stupeň),

- Mgr. Lenka Haviárová (II. stupeň)

ředitelka školy - Mgr. Ivana Dudková

ŠMP pro I. stupeň - Mgr. Petra Kosnarová

ŠMP pro II. stupeň - Ing. Dagmar Hrazdírová

VP - Mgr. Ivana Dudková (I. stupeň), Mgr. Lenka Haviárová (II. stupeň)

sociální pracovník - Bc. Olga Stránská, Dis.

školní psycholog - Mgr. Elena Lazarevská

koordinátoři nadání - Mgr. Lenka Haviárová, Mgr. Markéta Gärtnerová

2. Platnost ŠPS

Platnost ŠPS je stanovena na 5 let.

Za její obsah a plnění zodpovídá ŠMP - Mgr. Petra Kosnarová, Ing. Dagmar Hrazdírová

3. Charakteristika školy

Základní škola s vymezenou spádovou oblastí v městské části Horní Ves, mimo centrum Chomutova, ležící v klidné lokalitě, nemá v blízkosti zařízení, které by ohrožovalo mravní výchovu mládeže. Škola je dopravně dostupná autobusy MHD. Dlouhodobě se škola zaměřuje na výuku ledního hokeje s vlastním školním bazénem a kapacitou 600 žáků.

Školu navštěvují žáci nejen z určeného spádového obvodu školy, ale i z dalších částí města, z okolních obcí a měst. Škola je otevřená k přijetí žáků, jejichž rodiče projevují zájem o zaměření školy na sport i o vzdělávací program školy /Škola pro budoucnost, var.3/. Počty tříd v ročnících 2 (3). V dlouhodobém výhledu školy předpokládáme počty tříd 25 - 35 při celkovém počtu žáků více než 550.

4. Úkoly primární prevence

ŠPS je dlouhodobý program primární prevence rizikového chování, který vychází z Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže a z metodických doporučení MŠMT. Program zahrnuje jak specifická opatření zaměřená na konkrétní formy rizikového chování, tak nespecifická opatření podporující celkové duševní i fyzické zdraví žáků.

Oblasti, kterými se zabývá:

4.1 Předcházení těmto formám rizikového chování u žáků

- agrese, násilí, šikana a kyberšikana, riziková komunikace přes multimédia;
- záškoláctví a problémy s docházkou;
- extremismus, rasismus, xenofobie, homofobie a jiné formy intolerance;
- vandalismus, krádeže, delikvence;
- užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky) a související infekční onemocnění;
- závislostní chování: netolismus (nadměrné užívání digitálních technologií), patologické hráčství (gambling);
- rizikové chování v dopravě a prevence úrazů;
- sexuálně rizikové chování a prevence pohlavně přenosných onemocnění.

4.2 Rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech

- domácího násilí, týrání a zneužívání dětí (CAN), rizikového či donuceného sexuálního chování;
- poruch příjmu potravy (anorexie, bulimie) a duševního zdraví (včetně sebepoškozování a rizik suicidálního chování);
- závažných projevů agrese a hrozeb bezpečnosti;
- problematického zapojení žáků do činností či skupin s negativními dopady (pozor na nešíření stigmatizujících výčtů — hodnotíme chování a rizikové příznaky, nikoli stylové zařazení žáků);
- rizik spojených s novými náboženskými hnutími a sektami (analýza rizik a včasné upozornění, nikoli stigmatizace).

4.3 Systémové a metodické zajištění prevence

- koordinace spolupráce školy s PPP, OSPOD, zdravotnickými zařízeními, Policií ČR a dalšími partnery;
- určení odpovědností (školní metodik prevence, vedení školy) a existující krizové postupy („Co dělat když...“);
- pravidelné vzdělávání pedagogického personálu a využívání ověřených preventivních programů;
- monitoring, sběr dat a pravidelná evaluace účinnosti programu;
- zapojení rodičů a komunity, podpora smysluplného volnočasového využití dětí.

Cílem školní preventivní strategie je vytvořit a dlouhodobě udržovat bezpečné, podporující a podnětné prostředí, které přispívá k prevenci rizikového chování žáků, k posilování jejich duševní pohody a zdravého životního stylu. Strategie usiluje o systematické snižování výskytu šikany, kyberšikany, užívání návykových látek a dalších forem rizikového chování prostřednictvím kvalitní primární prevence, rozvoje sociálně-emočních dovedností, spolupráce s rodiči a efektivní koordinace všech pracovníků školy i externích partnerů. Důraz je kladen na podporu pozitivního klimatu školy, rovné příležitosti a inkluzi, včasné rozpoznání ohrožených žáků a poskytování odpovídající pomoci. Krizové plány jsou přílohou MPP.

5. Typy prevence ve školním prostředí

5.1 Primární prevence

- Zahrnuje aktivity a programy, jejichž cílem je předcházet vzniku rizikového chování.
- Podporuje zdravý životní styl, pozitivní sociální chování, bezpečné prostředí a duševní pohodu žáků.

5.2 Nespecifická primární prevence

- Aktivity obecně podporující zdravý vývoj žáků a smysluplné využívání volného času.
- Patří sem například:
 - zájmové, sportovní a kulturní aktivity,
 - projekty posilující třídní kolektiv a klima školy,
 - aktivity podporující psychohygienu a well-being žáků.

5.3 Specifická primární prevence

- Programy cíleně zaměřené na prevenci konkrétních forem rizikového chování (např. šikana, kyberšikana, užívání návykových látek, gambling, netolismus, násilí).
- Dělí se na:
 1. **Univerzální (všeobecná) prevence** – pro všechny žáky bez ohledu na míru rizika (např. třídnické hodiny, školní projekty).
 2. **Selektivní prevence** – pro skupiny žáků se zvýšeným rizikem vzniku problémů (např. časté absence, zhoršené vztahy ve třídě).
 3. **Indikovaná prevence** – pro jednotlivce nebo malé skupiny s již projeveným rizikovým chováním, vyžaduje individuální přístup a spolupráci s odborníky (PPP, SVP, OSPOD).

5.4 Sekundární prevence

- Včasná identifikace a podchycení žáků ohrožených vznikem rizikového chování.
- Zajištění adekvátní pomoci, např. konzultace, doporučení odborné intervence, spolupráce s rodinou.

5.5 Terciární prevence

- Minimalizace dopadů již existujícího rizikového chování.
- Náprava škod a zajištění návratu žáků do zdravého sociálního prostředí, např. prostřednictvím podpůrných programů, reedukace a spolupráce se specializovanými zařízeními.

6. Způsob hodnocení efektivity

- **kdy:** MPP – závěrečná zpráva o MPP (ročně)
- **jak:** evidence a srovnávání, zpětné vazby, dotazníková šetření, pohovory výskyt RPCH – statistiky, spokojenost
- **kdo:** metodici prevence I. a II. stupně

7. Zmapování situace v oblasti prevence rizikového chování

Sociální a jiné okolí školy

Žáci navštěvující školu jsou ze spádové oblasti a nebo chodí do této školy, protože je zaměřena na výuku ledního hokeje. V malé míře jsou ve škole i chlapci z velké dálky, bydlící na internátě. To nese sebou určitá specifika, skladby některých tříd, ve kterých se učí chlapci s výukou hokeje a dívky.

Silnou stránkou chlapců hrající hokej je to, že jsou vedeni k dodržování pravidel, jejich slabou stránkou je však tendence vyřizovat spory potyčkami, diskutovat a určovat si svá pravidla. Umístění dívek do těchto tříd pomohlo zlepšit vzájemné vztahy v kolektivu.

Škola úzce spolupracuje s vedením ledního hokeje a trenéry. Trenéři spolupracují s třídními učiteli, MP a vedením školy. V oblasti prevence rizikového chování spolupracuje s těmito organizacemi: Městská policie Chomutov, Policie ČR, PPP Chomutov, OSPOD, MMCH, Světlo Kadaň z.s., K-centrum Chomutov, ESOZ Chomutov, SVP Dyáda Chomutov, Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem, Masopust Chomutov, MAP Chomutov a dalšími.

7.1 Informace od učitelů

Učitelé hodnotí situaci v oblasti prevence rizikového chování vcelku dobře. Ve škole se nejčastěji řeší jevy - záškoláctví, které je ještě z větší části spíše nedodržením pravidel pro omlouvání žáků, a to ze strany rodičů. Na druhém místě je řešení šikany a kyberšikany,

pohyb na sociálních sítích. Největší problém mají učitelé s klimatem třídy a s chováním žáků mezi sebou a chování žáků k vyučujícím.

7.2 Informace od rodičů

Z dotazníkového šetření z minulých let vyplynula nedostatečná informovanost o preventivní strategii školy a preventivních aktivitách žáků a dale, že někteří rodiče doma se svými dětmi o rizikových jevech nemluví a vše nechávají na škole. Škola na základě toho na webové stránky "www.7zscv.cz" umístila všechny dokumenty týkající se prevence a oblasti prevence, aby zlepšila informovanost zákonných zástupců. Dále jsou na stránkách školy uvedeny kontakty a konzultační hodiny na všechny pracovníky ŠPP.

7.3 Informace od žáků

V posledním školním roce byl na škole zaznamenán nárůst rizikových jevů, což poukazuje na nutnost posílení preventivních opatření a systematické podpory žáků. Žáci stále častěji využívali služeb školního poradenského pracoviště, obraceli se na školní metodiky prevence a domlouvali si individuální schůzky se školní psycholožkou. Tento trend ukazuje na rostoucí potřebu psychologické a preventivní podpory a potvrzuje funkčnost zavedeného systému pomoci.

Pozitivně byla hodnocena žáky spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Chomutov, jejíž preventivní programy byly ve vybraných třídách přijaty s velkým ohlasem. Žáci vyjádřili zájem o pokračování této spolupráce a obecně vítají preventivní programy, které jim poskytují prostor k diskusi a rozvoji potřebných dovedností.

Z informací od žáků vyplývá, že je třeba nadále systematicky rozvíjet a rozšiřovat preventivní aktivity, posilovat roli školního poradenského pracoviště a cíleně reagovat na aktuální potřeby žáků a třídních kolektivů.

7.4 Informace z vyhodnocení Minimálních preventivních programů (MPP) realizovaných na škole v uplynulých letech

I nadále budeme spolupracovat s již zmíněnými organizacemi, podávat žákům informace o projevech rizikového chování. Největším problémem je malá informovanost lidí zvenčí, zejména rodičů o preventivních aktivitách žáků. Naším hlavním úkolem bude pokračovat v dosavadních aktivitách, ale budeme muset více propagovat preventivní akce.

8. Cíle školní preventivní strategie

8.1 Cíl strategie

- Cílená podpora zdravého životního stylu žáků,
- rozvoj pozitivního klimatu školy a tříd,
- zvyšování odolnosti vůči rizikovému chování (RPCH),
- snížení výskytu RPCH či jeho oddálení do vyššího věku žáků,
- podpora kompetencí a vzdělávání pedagogů v oblasti prevence,
- rozvoj spolupráce s rodiči žáků,
- včasná intervence v případech výskytu RPCH,
- spolupráce s ŠPP a externími odborníky (PPP, OSPOD, Policie ČR),
- podpora duševního zdraví a psychohygieny žáků.

8.2 Dlouhodobé cíle

- Výchova žáků ke zdravému životnímu stylu a zdravému rozvoji osobnosti,
- vytváření pozitivního sociálního klimatu třídy – podpora sdílnosti, důvěry a vzájemného respektu,
- začleňování nově příchozích žáků a cizinců do kolektivu,
- podpora zdravého sebevědomí a sebedůvěry žáků,
- vytvoření bezpečného prostředí ve škole pro žáky, pedagogický sbor i rodiče,
- zavedení jednotného systému koordinace činností v oblasti primární prevence /efektivní spolupráce vedení školy, výchovného poradce a metodika prevence/,
- funkční informační systém pro realizaci preventivního působení,
- systematická spolupráce školy s rodiči a komunitními aktéry.

8.3 Střednědobé cíle

Žák

- Rozvíjet schopnost vyhledat pomoc a odbourat strach hovořit o problémech s třídním učitelem, metodikem prevence, výchovným poradcem,
- zlepšovat komunikaci a kooperaci ve třídách; podporovat pozitivní vztahy mezi žáky a odbourávat sociální, rasovou a kulturní nesnášenlivost; seznamování s jinými kulturami a tolerancí,

- zlepšování komunikace žák–učitel a žáků mezi sebou prostřednictvím výuky komunikačních a sociálních dovedností,
- prevence úrazů a bezpečné chování v silničním provozu (BESIP),
- podpora aktivit organizovaných žáky a využití jejich nápadů,
- zapojení do výzdoby školy a projektových aktivit,
- vytváření návyků využití volného času, zdravého výběru kamarádů,
- pokračovat ve spolupráci s MŠ (Mikuláš, Den dětí, divadelní představení).

Pedagog

- Průběžně zjišťovat klima tříd a identifikovat žáky s problematickými vztahy,
- organizační adaptační a kohezivní akce pro nové ročníky (1. a 6. ročníky),
- organizace neformálních setkání třídních učitelů a tříd,
- zlepšování vztahů mezi pedagogy, podpora týmové spolupráce,
- doporučovat a nabízet zájmové kroužky, spolupráce s SVČ,
- pravidelné třídnické hodiny a podchycení rizikového chování,
- seznamování žáků s problematikou rizikového chování vhodnými metodami přiměřenými věku,
- prevence digitálních rizik: kyberšikana, sexting, online závislosti.

Rodič

- Průběžné informování o preventivních aktivitách a výskytu RPCH,
- nabídnout odbornou pomoc prostřednictvím výchovného poradce či metodika prevence,
- úzká spolupráce rodič–učitel během třídních schůzek i mimo ně,
- účast na přednáškách, adaptačních a kohezivních akcích školy,
- aktivní zapojení do projektů prevence a podpory bezpečného chování online.

8.4 Krátkodobé cíle

Žák

- Účast na projektových dnech (individuální, třídní, celoškolské),
- zapojení do výzdoby školy a přípravy kulturních akcí (divadla, Mikuláš, Den dětí),
- spolupráce a vzájemná pomoc ve třídě i mezi ročníky,

- aktivní zapojení do besed, peer programů a mimoškolních projektů,
- účast na adaptačních a kohezivních aktivitách.

Metodik prevence a výchovný poradce

- Sociometrická vyšetření problémových tříd ve spolupráci s PPP,
- identifikace jedinců s problematickými vztahy a práce s nimi,
- pravidelné schůzky preventivního týmu,
- spolupráce s Městskou policií, Policií ČR, PPP Chomutov, ESOZ a dalšími organizacemi,
- vedení evidence o žácích s projevy rizikového chování,
- pravidelné dotazování na efektivitu akcí a spokojenost účastníků,
- seznámení pedagogů s ŠPS, MPP a krizovým plánem.

Pedagog

- Organizace neformálních setkání mezi pedagogy,
- zajištění nástěnky pro informovanost žáků, učitelů a rodičů,
- určení termínů pravidelných třídnických hodin,
- sběr a vyhodnocení dotazníků o klimatu tříd a šikaně,
- doplňování materiálů s preventivní tematikou pro pedagogy.

Rodič

- Zajištění nástěnky s informacemi o rizikových jevech a preventivních aktivitách,
- informování prostřednictvím třídních schůzek a webu školy,
- účast na adaptačních a kohezivních akcích.

Vedení školy

- Publikace ŠPS, MPP a krizového plánu na webových stránkách školy,
- účast na schůzkách preventivního týmu,
- podpora preventivních aktivit školy,
- zveřejňování informací a fotografií z preventivních akcí.

Ostatní pracovníci školy

- Zajištění bezpečnosti žáků,
- dohled nad vstupem cizích osob do školy,
- sledování dění o přestávkách a prevence rizikového chování.

Doplnění k evaluaci a monitoringu

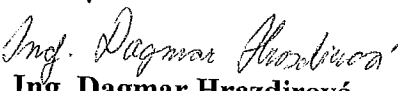
- Pravidelné sledování účinnosti preventivních opatření, sběr dat a vyhodnocení výsledků,
- zpětná vazba pro úpravu aktivit a dlouhodobé plánování strategie.

Datum: 24. 9. 2025

Jméno a podpis ředitele školy:

Mgr. Ivana Dudková ZÁKLADNÍ ŠKOLA CHOMUTOV,
HORNICKÁ 4387
ředitel školy

Jméno a podpis školního metodiků prevence:

Mgr. Petra Kosnarová

Ing. Dagmar Hrazdírová

9. Příloha č.1

Legislativní východiska pro realizaci preventivní strategie

a) Zákony (v platném znění)

- **Zákon č. 561/2004 Sb.** – školský zákon.
- **Zákon č. 563/2004 Sb.** – o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.
- **Zákon č. 359/1999 Sb.** – o sociálně-právní ochraně dětí.
- **Zákon č. 91/1998 Sb.** – o rodině.
- **Zákon č. 65/2017 Sb.** – o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek (tzv. „protikuřácký zákon“).

b) Vyhlášky (v platném znění)

- **Vyhláška č. 72/2005 Sb.** – o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních.
- **Vyhláška č. 73/2005 Sb.** – o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaných.
- **Vyhláška č. 317/2005 Sb.** – o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému.

c) Metodické pokyny a doporučení MŠMT

- **Č.j.: 20 006/2007-51** – Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních.
- **Č.j.: 21291/2010-28** – Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže.
- **Č.j.: 22294/2013-1** – Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních.
- **Č.j.: 14 423/99-22** – Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance.
- **Č.j.: 24 246/2008-6** – Metodický pokyn k prevenci a řešení šikanování mezi žáky.
- **Č.j.: 10 194/2002-14** – Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví.

- **Č.j.: 25 884/2003-24** – Spolupráce škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a vyšetřování kriminality dětí a mládeže.
- **Č.j.: 11 691/2004-24** – Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu.
- **MŠMT, odbor pro mládež, 2001** – Školní preventivní program pro mateřské a základní školy a školská zařízení.

d) Strategie a akční plány

- **Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v působnosti MŠMT (2019–2027)** – schválena Usnesením vlády ČR č. 190 dne 18. 3. 2019.
- **Akční plán realizace Národní strategie (2023–2025)**. Akční plán vychází z Národní strategie primární prevence u rizikového chování u dětí a mládeže 2019-2027, která je základním strategickým dokumentem MŠMT nastavujícím základní rámec politiky primární prevence rizikového chování v České republice.
- **Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním (2019–2027)** – v gesci Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí.
- **Regionální a lokální strategie** – např. Strategie prevence závislostí Ústeckého kraje 2024–2028, Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy 2024–2028.
- **Akční plán politiky v oblasti závislostí (2023–2025)** – rámcový vládní dokument pro veřejné intervence, informovanost a koordinaci.

